

OKUDUĐUNU ANLAMA

MANTIK MUHAKEME

YORUMLAMA

GÖRSEL GRAFİK OKUMA

TABLO YORUMLAMA

8. SINIF LGS

I. DÖNEM TAM TEKRAR

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

- BİR KAHRAMAN DOĐUYOR
- MİLLİ UYANIŞ: BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR
- MİLLİ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!

Soru Sayısı

89

YAZARLAR

Ümit KILIÇ

Mehmet GÜMÜŞ

1.

Bilgi	Bazı aydınlar dil, din, ırk ayrımı yapılmaksızın bütün milletleri kapsayacak bir üst kimlik oluşturmaya çalıştı. Osmanlılık adı verilen bu düşüncenin temelinde gayrimüslimleri devlete bağlı tutma fikri yatıyordu.
Durum	I. Meşrutiyet'in ilanı ile açılan Mebusan Meclisinde 69 Müslüman milletvekiline karşılık 46 gayrimüslim milletvekili vardı.
Sonuç	1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı (93 Harbi) esnasında meclisteki azınlık milletvekilleri yıkıcı faaliyetlerini artırdılar. Padişah II. Abdülhamid ülkenin içinde bulunduğu durumu öne sürüp Anayasa'nın kendisine verdiği yetkiyi kullanarak meclisi kapattı (1878).

Bu tablodaki bilgilerden hareketle;

- I. Sonuca bakıldığında aydınların ortaya attığı fikirlerin dışında gelişmeler yaşandığına,
- II. Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karıştıklarına,
- III. Padişah II. Abdülhamid'in millî iradenin yönetime yansımaları engellediğine,
- IV. Osmanlılık fikrinin yönetim anlayışına yansıtılmış olduğuna

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız II   B) I ve III   C) I ve IV   D) II ve III

İşleyen Zeka Yayınları

2.

Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, 1881 yılında Selânik'te doğdu. Mustafa Kemal Atatürk'ün çocukluk ve gençlik yıllarında Osmanlı İmparatorluğu en sıkıntılı dönemlerinden birini yaşıyordu. Balkanlarda yaşayan milletler Avrupa'da ortaya çıkan siyasi, ekonomik ve kültürel değişimlerden etkileniyorlardı. Balkan milletlerini en çok etkileyen fikir milliyetçilik olmuştu. Bu nedenle Balkan milletleri bağımsızlıklarını elde etmek için sık sık ayaklanıyorlar ve isyan çıkarıyorlardı. İşte Mustafa Kemal'in çocukluk yılları ve askerlik mesleğine hevesli olduğu dönemler böyle olaylar ile geçmiştir. Mustafa Kemal'de bunlardan etkilenmiştir.

Buna göre;

- I. Mustafa Kemal'in doğduğu yerin nerede olduğu,
  - II. Bağımsızlığını elde etmek için isyan eden milletlerden hangilerinin başarıya ulaştığı,
  - III. Avrupa'da meydana gelen olayların Balkan milletlerini nasıl etkilediği,
  - IV. Mustafa Kemal'in çocukluk ve gençlik yıllarında Osmanlı İmparatorluğu'nun nasıl bir durumda olduğu
- bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?**

- A) I ve II   B) II ve IV   C) I, II ve III   D) I, III ve IV

3. Osmanlı Devleti'nde belirli ve evrensel hukuk kurallarının, sınırlı bir şekilde de olsa Tanzimat Fermanı ile birlikte uygulanmaya başlamasıyla, yerel ayrıcalıkların bir yandan ortadan kaldırılması, diğer yandan da merkezin artan bir oranda varlığının hissedilmeye başlaması söz konusudur. Tanzimat Fermanı, yaşama, mülkiyet ve namus gibi kişi haklarının yasalarca korunacağına güvence vermekteydi. Tanzimat'ın temelini, bu yönüyle mal, can ve namus güvenliği oluşturulmaktadır. Şeriat ve kanun bakımından kadının bir hükmü olmadıkça, hiçbir kimse hakkında ceza verilemeyecek, müsadere kaldırılacak, ırz ve namus korunacak, rahatlıkla malını insanlar tasarruf edebilecekti.

Bu metinde Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Kişi haklarının güvence altına alınması,
II. Hukuk kurallarının ayrıcalıklı kişilere göre hazırlanması,
III. Özel mülkiyet anlayışının güçlenmesi,
IV. Merkezî otoritenin bazı alanlarda gücünü artırması

uygulamalarından hangilerinin hayata geçirildiği söylenebilir?

- A) II ve III   B) I ve IV   C) I, III ve IV   D) I, II, III ve IV

İşleyen Zeka Yayınları

4. Dünya tarihindeki en önemli dönüm noktalarından birisi olan Fransız İhtilali 1789-1799 yılları arasında meydana gelmiştir. Uzun yıllar Avrupa'yı etkileyen bu durumun nedenleri aşağıda verilmiştir.

Fransız İhtilali'nin Nedenleri

O dönemdeki devlet yönetiminin, "krallık yönetimi" olmasından dolayı, halkın özgür bir biçimde yaşayamaması

Kralın, istek ve emirlerinin kanun kuvvetinde (güçler birliği) olması

Krallar, lüks ve zenginlik içinde yaşarken halkın; fakirlik ve sefalet içinde yaşaması

O dönemde basına ağır sansürler (yasaklar) uygulanarak, devlet yönetimine yönelik eleştirilere engel olunması

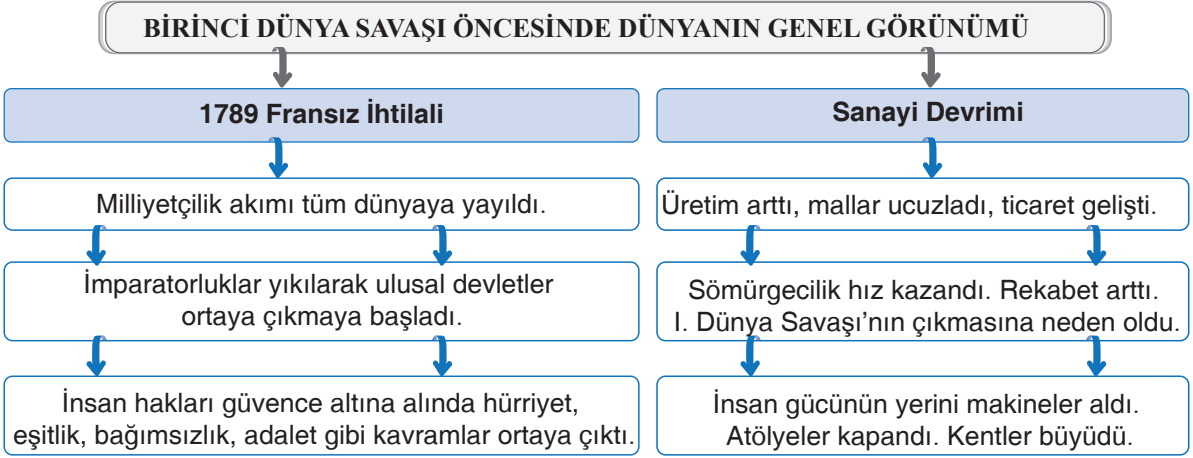
O dönemde yüksek makam sahibi olanların buldukları makamları oğullarına devredebilmeleri

Buna göre Avrupa'da meydana gelen ve bütün dünyayı etkileyen Fransız İhtilali aşağıdakilerden hangisine sebep olmamıştır?

- A) ABD'nin İtilaf Devletlerinin yanında Birinci Dünya Savaşı'na katılmasına
B) Osmanlı Devleti gibi çok uluslu imparatorlukların milliyetçi isyanlarla dağılmasına
C) Avrupa'da çok büyük siyasi karışıklıklar yaşanması ve binlerce insanın hayatını kaybetmesine
D) Yüzyıllardır süren siyasi ve toplumsal düzenin yıkılmasına

5.

Buna göre;

- I. Almanya,
- II. İngiltere,
- III. Osmanlı Devleti,
- IV. Fransa,
- V. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu

devletlerinden I. Dünya Savaşı'na yol açan ve siyasi olarak en çok etkilenen devletler olarak eşleştirdiğimizde aşağıdakilerden hangisi ortaya çıkar?

	Birinci Dünya Savaşı'na Yol Açan	En Çok Etkilenen
A)	I ve II	III, IV ve V
B)	I, II ve III	IV ve V
C)	I, II ve IV	III ve V
D)	II ve III	I, IV ve V

İşleyen Zeka Yayınları

6. Osmanlı Devleti çok uluslu bir yapıya sahipti. Ülke sınırları içinde Türklerle beraber pek çok farklı millet de bulunuyordu. Bu çok uluslu yapı, konuşulan dil, inançlar, gelenek ve görenekler ülkede çok zengin bir kültürel yapının oluşmasını sağlamıştı. 19. yüzyıla kadar huzur ve güven içerisinde yaşayan bu milletler, Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik düşüncesinden etkilendiler. Osmanlı toprakları üzerinde sömürgeci devletlerde kışkırtmalarıyla isyan faaliyetlerine girişip bağımsızlık çabası içerisine girmişlerdir.

Bu bilgilerden hareketle,

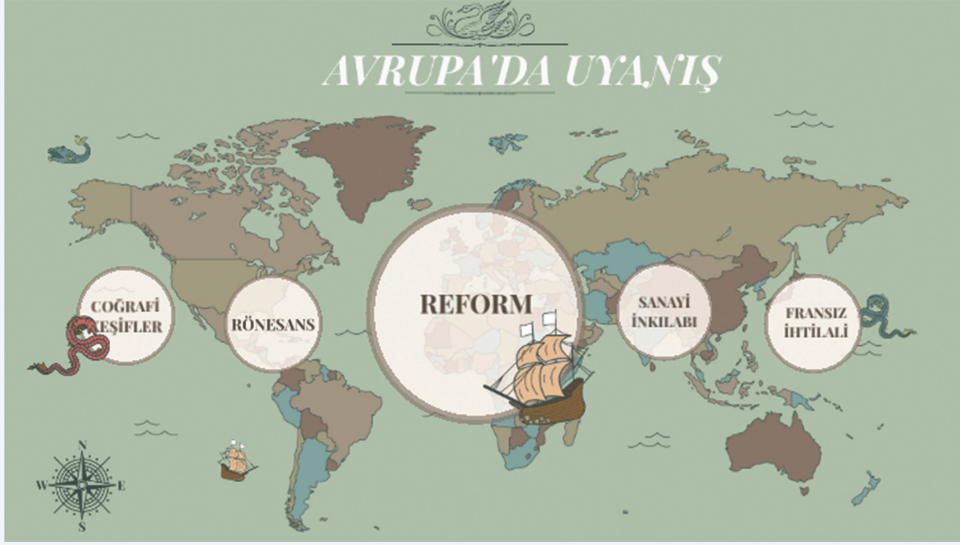
- I. Osmanlı sosyal ve kültürel hayatında çeşitlilikler görüldüğü
- II. Osmanlı sınırları içerisinde birden fazla etnik yapı bulunduğu
- III. Osmanlı'nın toprak bütünlüğünün bazı tehlikelerle karşı karşıya kaldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

7.

Aşağıda “Avrupa’da Uyanış” konusu ile ilgili görsel ve bilgi verilmiştir:

15. yüzyılda Avrupa’da yaşanan gelişmelerden biri de Coğrafi Keşiflerdir. Coğrafi Keşifler sonucu okyanuslara açılan Avrupalı devletler hem Amerika kıtasını keşfettiler hem de doğunun zenginlik kaynağı olarak bilinen Hindistan’a denizden ulaştılar. Keşfedilen bu bölgelerdeki kaynakları kendi ülkelerine taşıyarak zenginleştirdiler. Avrupa’da ekonomik kalkınmayla birlikte bilim, sanat ve edebiyat da hızla gelişti. Bu gelişmelerin yaşandığı döneme “yeniden doğuş” anlamına gelen Rönesans adı verildi. Rönesans ile akıl ve bilim ön plana çıktı ve dogmatik düşünceler sorgulanmaya başlandı. Tepkiler arttıkça Katolik Kilisesi toplum üzerindeki gücünü ve denetimini kaybetmeye başladı. Nihayet Reform adı verilen sürecin ardından Katolik Kilisesi kendisini düzeltmek, siyasi ve ilmi alanlardan elini çekmek zorunda kaldı. Tüm bu gelişmeler Katolik Kilisesinin etkisini azalttı. Katolik Kilisesinin baskısından kurtulan Avrupalılar, aklın ve bilimin rehberliğinde hızla gelişmeye ve aydınlanmaya başladılar. Aydınlanma Çağı denilen bu dönemde (17 - 18. yüzyıllar) bilimsel gelişmeler de hız kazandı. Avrupalı devletler zamanla bilimsel bilgiyi teknolojiye aktarıp buhar gücüyle çalışan gemiler icat ettiler ve dokuma fabrikaları kurdular. Böylece “Sanayi İnkılabı” doğdu. Küçük üretim atölyelerinin yerini büyük fabrikalar, insan gücünün yerini makine gücü aldı. Makineler sayesinde üretim hızla arttı. Artan üretimle birlikte ham madde ve pazar ihtiyacı da arttı. Avrupalı devletler ihtiyaç duydukları ham maddeyi henüz sanayileşmemiş ülkelere karşılayıp ürettikleri ürünleri de aynı ülkelerde pazarladılar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu gelişmelerin Osmanlı Devleti’ne etkilerinden biri olamaz?

- A) Toprakları Avrupalı devletlerin sömürgesi hâline geldi.
- B) Milliyetçi fikirlere dayanan ayrılıkçı isyanların başlamasına yol açtı.
- C) “Her millete bir devlet” anlayışı kabul edildi.
- D) Ekonomisi çöktü ve kapitülasyonlarla dışa bağımlılığı daha fazla arttı.

1. Aşağıda Mustafa Kemal'in kişilik gelişiminde rol alan bazı kişiler verilmiştir.

Eserlerinde dilin sadeleştirilmesi, halkın yararının gözetilmesi, millî kültürün korunması, din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması gibi konuları savunan Ziya Gökalp'in eserlerinden etkilenmiştir.

Yeni öğretim yöntemleriyle ders öğreten Şemsi Efendi Mustafa Kemal'e Batılı tarzda farklı bakış açılarını öğretmek için ders vermiştir.

Askerî lisedeyken toplumsal içerikli ve Batı medeniyetinin örnek alınmasını savunan Tevfik Fikret'in eserlerini okumuştur.

Manastır Askerî İdadisinde eğitim görürken 'Vatan ve Hürriyet şairi' Namık Kemal'den, Türkçü şiirler ve yazıları ile tanınan Mehmet Emin Yurdakul'dan etkilenmiştir.

Yazdıkları eserler ile Fransız İhtilali'nin alt yapısını oluşturan Voltaire ve J.J. Rousseau'nun eserlerini okumuştur.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dogmatik düşünceleri güçlenmiştir.
 B) Demokrasi, insan hakları ve eşitlik gibi kavramlarda yabancı düşünürlerden etkilenmiştir.
 C) Milliyetçi, özgürlükçü ve vatansız bir yapı kazanmıştır.
 D) Ülke sorunlarına ilgi duymuş ve inkılapçı bir yapı kazanmıştır.

İşleyen Zeka Yayınları

2. Mustafa Kemal 1905'te Harp Akademisinden mezun oldu ve Şam'daki 5. Ordu'nun emrine atandı. Burada kaldığı üç yıl içinde Suriye'nin hemen her yerini görevle dolaşmış, memleket idaresindeki aksaklıkları, ordunun eğitim ve öğretimindeki eksiklikleri daha da yakından görmüştür. Mustafa Kemal, Şam'da 1906 yılı Ekim ayı içinde güvendiği bazı arkadaşlarıyla gizli olarak "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti"ni kurdu. Buradaki arkadaşlarıyla beraber Beyrut, Yafa ve Kudüs'te de kurdukları cemiyeti genişletti. Bir ara gizli olarak Mısır ve Yunanistan yoluyla Selânik'e geçerek burada da "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti"nin bir şubasını açtı ve tekrar Şam'a döndü. Şam'dan ayrılması hükümetçe duyuldu ise de âmirleri kendisini koruduğundan bir ceza yoluna gidilmedi. 20 Haziran 1907 tarihinde Kolağası (kıdemli yüzbaşı) oldu ve Şam'daki ordunun Kurmay Başkanlığında bir göreve getirildi.

Bu bilgilere bakılarak Mustafa Kemal Atatürk hakkında aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Teşkilatçı tavrını birçok yerde sürdürdüğüne
 B) Ordunun içinde yaşanan sıkıntılardan bazılarını tespit ettiğine
 C) Aldığı resmî görevler ile Batı dünyasını yakından tanıdığına
 D) Aldığı görevlerde ülkenin içinde bulunduğu durumu analiz etme imkânı bulduğuna

3.

OLAY 1: Siyasi birliğini geç tamamlayan İtalya, sanayisini güçlendirmek ve sömürge sahası elde etmek için Osmanlı toprağı Trablusgarp'a saldırdı. Mustafa Kemal, Gazeteci Mustafa Şerif adıyla, sahte belge ve pasaportlarla İstanbul'dan 15 Ekim 1911'de Naci, Hakkı ve Yakup Cemil beyler ile Trablusgarp'a gitmek için yola çıktı.

OLAY 2 (Mustafa Kemal'i Trablusgarp Savaşı'nda gösteren gazete haberi): Atatürk'ün basında ilk fotoğrafı L'illustration adlı Fransız dergisinin 22 Haziran 1912 tarihli nüshasında yayımlandı. Mustafa Kemal ve Enver Paşa'nın fotoğraflarının yer aldığı haberde, Arap kabilelerinin direniş, Osmanlı su-bayları tarafından kurulan askerî kamplar anlatılıyor. 'Sirenyka'dan yol ve savaş notları-Enver Bey'in kampında' başlıklı yazıda, eğitimden geçirilen Araplar'ın Osmanlı sultanını temsilen orada bulunan Enver Bey ve Mustafa Kemal Bey'in önünde düzenledikleri geçit töreni anlatılıyor. Fotoğraf altında şu yazıyor: "Derne önlerinde Ayn el-Mansur kampında Sultan'ın Töreni - Sunuşî şeyhleri Başkomutan Enver Bey'i çadırının önünde selamlıyorlar /Enver Bey ve Mustafa Kemal."

Bu görsel ve bilgilerden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Mustafa Kemal Bey ile Enver Bey'in Trablusgarp halkını savaşa hazırladıklarına
- B) İtalyan işgaline karşı yapılan mücadelede Osmanlı Devleti'ne ait düzenli ordularla mücadele verildiğine
- C) Mustafa Kemal'in sömürgeciliğe karşı mücadeleye giriştiğine
- D) Osmanlı'nın kendi toprağını korurken Trablusgarp halkından yararlandığına

İşleyen Zeka Yayınları

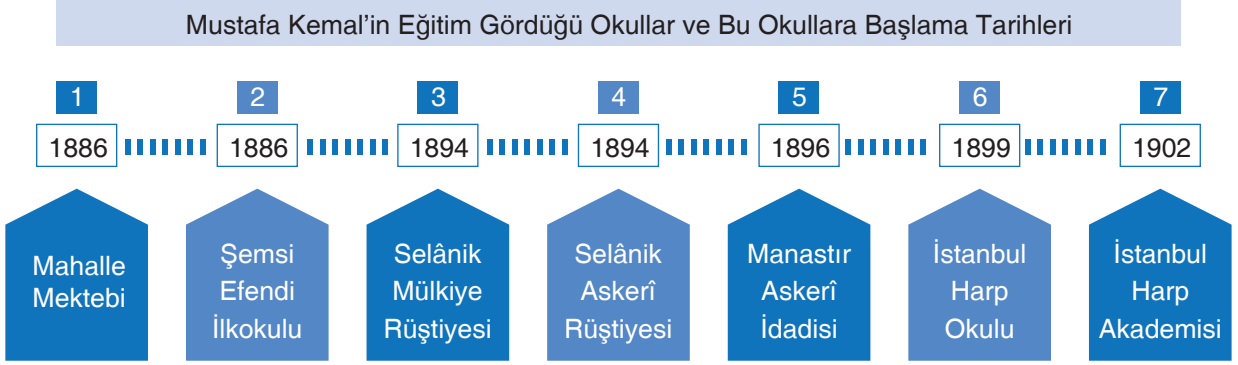
4. Mustafa Kemal XVI. Kolordu Komutanı iken anı defterindeki kayıtlarına göre 49 günde şu kitapları okumuştur: Namık Kemal'in "Osmanlı Tarihi", Mehmet Emin Yurdakul'un "Türkçe Şiirler", Tevfik Fikret'in "Rübâb-ı Şikeste", George Fonsegrive'in "Felsefe" ve Alphonse Daudet'in "Sapho'su". İlk üç kitap, vatan ve özgürlük kavramlarını yeni kuşaklara aşılamış olan Namık Kemal, Osmanlıcılık yerine Türklüğü; Türk duygusunu dile getiren ulusal şair Mehmet Emin Yurdakul ve insanlığı yükseltmeyi hedefleyen Tevfik Fikret'e aittir. Atatürk'ün vatan, özgürlük, Türklük ve insan sevgisi konularındaki fikri temellerinin kaynağında farklı kişi ve yayınların yanında bu üç yazarın önemli etkisi olmuştur. Atatürk bağnazlığa, yobazlığa, dogmacılığa, boş inançlara, doğa dışı düşüncelere, yaşamı boyunca karşı çıkmış önemli bir liderdir. Düşünce ağının oluşmasında Atatürk'ün en çok yararlandığı düşünürlerin başında Jean Jacques Rousseau da gelmektedir. Rousseau'yu okuduğu zamanlarda Rousseau'nun, birey özgürlüğüne önem vermesi ve toplumda siyasal rejim olarak "cumhuriyetçi" görüşleri savunması, Mustafa Kemal için çok önemlidir. Diğer önemli olan konu ise Rousseau'nun, birey için özgürlüklerin "mutlak olamayacağı", sınırları olabileceği ve sınırların ise yasalarla tayin ve tespit edilebileceği ve böylece yasalara itaat eden her insanın aslında kendine itaat etmiş olacağı görüşüydü. Atatürk'ün Rousseau'nun, cumhuriyet, birey özgürlüğü ve özgürlüğün sınırlandırılma biçimleri hakkındaki görüşleri ile erken bir dönemde karşılaşmış olması, yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ve yönetim felsefesinde çok etkili olmuştur.

Buna göre Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kişiliğinin gelişiminde yerli ve yabancı düşünürlerin etkisi olmuştur.
- B) Askerlik mesleğini yürütürken kitap okumayı ihmal etmemiştir.
- C) Osmanlıyı kötü gidişattan kurtarmak adına farklı fikirler üretmiştir.
- D) Kişiliğinde milliyetçilik ve halk egemenliğine ait düşünceler oluşmuştur.

5. Atatürk'ün eğitim gördüğü okullar ve okuduğu bazı okullar ile ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir.

1. Sıradaki Okul : Annesi Zübeyde Hanım'ın isteği ile gittiği ilk okuldur. Bu okulda dinî eğitim veriliyordu. Daha sonra bu okula devam etmemiş, aile kararı ile Şemsi Efendi İlkokuluna kaydı yapılmıştır.
2. Sıradaki Okul : Modern öğretim yöntemlerinin uygulandığı bu okulda ilköğretimine devam etmiştir.
4. Sıradaki Okul : Asker olma isteği ve Selânik sokaklarında gördüğü üniformalı öğrencilere imrenerek eğitim aldığı okuldur.
- 7.Sıradaki Okul : 1905 yılında yüzbaşı rütbesiyle mezun olduğu okuldur.

Bu bilgilerden hareketle Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Gittiği okullarda öğretmenlerinden destek almıştır.
- B) Birçok şehirde eğitim hayatını sürdürmüştür.
- C) Bazı okullardaki eğitimini tamamlamamıştır.
- D) Farklı tarzda eğitim veren okullarda öğrenim görmüştür.

İşleyen Zeka Yayınları

6. 13 Nisan 1909'da İstanbul'da meşrutiyet rejimini istemeyenler, tarihe 31 Mart Olayı olarak geçen isyana kalkıştılar. Kurmay yüzbaşı görevi ile Selânik'te 3.Ordu birliklerinde bulunan Mustafa Kemal, Hareket Ordusunda yer alarak isyanın bastırılmasında rol almıştır. Mustafa Kemal İstanbul'da asayişin sağlanmasına katkı sağlamış, Meşrutiyet düzeninin korunmasında rol almıştır.

Bu bilgilerden hareketle Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili;

- I. Olayları engellemede aktif rol aldığı,
 II. İsyancıların devletin yönetim şeklini değiştirmesine izin vermediği,
 III. Ülkenin huzur ve güveninin sağlanmasında rol aldığı,
 IV. Millî irade anlayışına destek olduğu,

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II, III ve IV   D) I, II, III ve IV

7.

Mustafa Kemal, İstanbul'da Genelkurmay I. Şubeye tayin olduğu dönemde İtalyanlar uzun süredir göz koydukları Trablusgarp ve Bingazi'ye saldırdılar. Osmanlı Devleti'nin bir vilayeti olan Trablusgarp ve Bingazi müstakil sancağı, son derece savunmasız ve İtalyan işgaline açık bir durumda bulunuyordu. Osmanlı Devleti'nin, burada İtalyanlarla savaşacak gücü yoktu; asker ve malzeme göndere-miyordu. Bütün Ege ve Akdeniz, İtalyan donanmasının kontrolü altındaydı. Osmanlı donanması ise, yok denilebilecek kadar zayıftı. Bu bakımdan Trablusgarp'a deniz yolundan ulaşmak, hemen hemen, imkânsız gibiydi. Bunu gören Mustafa Kemal ile devrin genç ve yıldız subayları, Osmanlı Devleti'nin gizli desteğini sağlayarak, birer ikişer, Mısır ve Tunus yoluyla Trablusgarp'a gittiler. Mustafa Kemal böylece İtalya'ya karşı bir grup genç Osmanlı subayı ile birlikte gizlice Trablusgarp'a ulaştı. Burada yerli halkı teşkilatlandırarak, İtalyanlara karşı başarılı bir mücadele verdi.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in Trablusgarp'taki faaliyetleri aşağıdakilerden hangisine verdiği önemi gösterir?

- A) Osmanlı toprak bütünlüğünün korunmasına
- B) Avrupa devletleri ile güç birliği yapılmasına
- C) Milliyetçilik isyanlarının bastırılmasına
- D) Ordudaki siyasal çekişmelerin sona erdirilmesine

1. Birinci Dünya Savaşı öncesi:

- Almanya, 1870 yılında yapılan Sedan Savaşı'nda Fransa'yı yenerek Alsace-Lorraine (Alsas-Loren) Bölgesi'ni aldı. 1871'de de Alman ulusal birliğini tamamen sağladı.
- Askerî ve ekonomik alanda gelişimini artıran İtalya, dikkatini önce Kuzey Afrika kıyılarına, ardından da Ege Denizi üzerinden Batı Anadolu'ya çevirdi.
- İngiltere, Almanya'nın saldırı ihtimaline karşı, sömürge imparatorluğunu korumak ve zengin petrol yataklarının bulunduğu Osmanlı topraklarını ele geçirmek adına silahlanmaya önem verdi.

Bu gelişmelerden hareketle,

- I. Sömürgecilik rekabeti yaşanmıştır.
- II. Dünyanın güvenliği tehlike altındadır.
- III. Osmanlı Devleti milliyetçilik akımından en fazla etkilenen devlet olmuştur.
- IV. Almanya Osmanlı Devleti'nin dinî gücünden yararlanmak istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) III ve IV   C) I, II ve III   D) II, III ve IV

İşleyen Zeka Yayınları

2.

Almanya açısından Osmanlı Devleti'nin cazip özellikleri

- Halifenin kutsal cihat ilan etme gücü
- Boğazlara, Berlin, Basra, Bağdat demir yoluna sahip olunması
- Genç nüfusun bulunması
- Ham maddeye sahip olunması

Yandaki tabloya göre Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni kendi yanına çekmekteki amaçları

?

Buna göre soru işaretli (?) kısma,

1. Osmanlı Devletinin sahip olduğu yer altı ve yer üstü kaynaklarından yararlanmak
2. İngiltere'nin sömürgeleri ve Rusya ile bağlantısını kesmek
3. İngiliz sömürgelerindeki Müslümanları ayaklandırmak
4. Savaşı daha geniş alana yayarak cephe sayısını artırmak

amaçlarından hangileri getirilebilir?

- A) 1 ve 3   B) 2 ve 4   C) 1, 2 ve 3   D) 1, 2, 3 ve 4

3. TEST

1. Dünya Savaşı'na Yol Açan Gelişmeler / Osmanlı Devleti'nin Son Savaşı: 1. Dünya Savaşı

3.

28 Temmuz 1914'te Saraybosna'yı ziyaret eden Avusturya-Macaristan veliahdının bir Sırp tarafından öldürülmesi ile başlayan 1. Dünya Savaşı 11 Kasım 1918'de Almanya'nın mütarekeyi kabul etmesi ile sona erdi.

Bu harita ve bilgidен hareketle;

- I. Osmanlı Devleti'nin Almanya ile aynı blokta yer aldığına,
- II. İngiltere'nin savaşı kazanan grupta yer aldığına
- III. Osmanlı Devleti'nin 1. Dünya Savaşı'na katılması ile savaş alanının genişlediğine,
- IV. Bazı devletlerin siyasi tutumlarını değiştirdiğine,
- V. 1. Dünya Savaşı'nın Avrupa kıtasında başladığına

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) III ve IV

B) I, III ve V

C) I, II, IV ve V

D) I, II, III, IV ve V

4.

Çanakkale Cephesi'nin deniz harekâtı, kuşkusuz sıradan bir askeri harekât, ya da savaş olayı değildir. Boğazlar, konumu ve tarihsel önemi itibarıyla İstanbul, Karadeniz'in kapısı, Çanakkale de Ege Denizi kapısı olarak, geçmişte taşıdıkları ve çağımızda taşımakta oldukları stratejik önem ve değer açısından sürekli birlikte değerlendirilmiş ve öneme sahip olmuştur. Çanakkale Zaferi Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndaki en önemli başarılarından biri olmuş ve birçok önemli sonuçlar doğurmuştur. İtilaf Devletlerinin Çanakkale Savaşlarında başarısız olması sonucunda, Osmanlı Devleti savaşa devam etmiş, I. Dünya Savaşı uzamış, ekonomik ve sosyal sorunlar yaşayan Rusya, ilerleyen yıllarda savaştan çekilmek zorunda kalmıştır.

Buna göre İtilaf Devletlerinin Çanakkale Cephesi'ni açmalarında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Müttefikleri olan Rusya'ya yardım götürmek istemelerinin
- B) Asya'daki devletlerin Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmasının sağlanmasının
- C) Osmanlı Devleti'nin savaş dışında bırakılmak istenmesinin
- D) Rusya'nın savaşa devam etmesinin amaçlanmasının

İşleyen Zeka Yayınları

5.

I. Dünya Savaşı'nın başlarında tarafsızlığını ilan eden ABD savaş boyunca silah satarak ekonomik gelişme göstermiştir. Almanya'nın geliştirdiği denizaltılarıyla ABD'nin silah taşıyan gemilerine saldırması ve bu saldırıları ticaret gemilerine de yönlendirmesi sonucunda ekonomisi zarar gören ABD, Başkanı Wilson tarafından Wilson İlkeleri'ni yayınlayarak 1918 yılı başlarında İtilaf Devletleri tarafında savaşa katılmıştır. Böylece I. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru ABD'nin de savaşa girmesiyle İttifak Devletlerinin savaşı kaybedeceği anlaşıldı. Bulgaristan'ın 29 Eylül 1918'de bir ateşkes antlaşması imzalayıp savaştan çekilmesiyle Osmanlı Devleti, Trakya'dan gelecek saldırılara karşı korumasız kaldı ve Almanya ile bağlantısı kesilerek Almanya'dan yardım alamaz hâle geldi.

I. Dünya Savaşı sonlarına doğru yaşanan bu gelişmelere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İttifak Grubunun savaşı kaybetmesi Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmıştır.
- B) Almanya ile Bulgaristan arasında yaşanan anlaşmazlıklar Osmanlı Devleti aracılığıyla giderilmek istenmiştir.
- C) I. Dünya Savaşı'ndan ilk olarak Osmanlı Devleti ayrılmıştır.
- D) ABD'nin savaşa girmesi I. Dünya Savaşı'nın süresini uzatmıştır.

3. TEST

I. Dünya Savaşı'na Yol Açan Gelişmeler /
Osmanlı Devleti'nin Son Savaşı: I. Dünya Savaşı

6. Manda taraftarları;

- ABD'nin insan hak ve özgürlüklerine daha saygılı olması,
- ABD'nin doğuda bir istila politikasının olmaması,
- ABD ile İngiltere arasındaki siyasi rekabetten faydalanma isteği nedenlerinden dolayı Amerikan mandasını savunuyorlardı.

Bu bilgiler aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı niteliğindedir?

- A) Bağımsızlığı sağlamak için manda yönetimine girmek zorunlu mudur?
B) Manda yönetimini savunmanın gerekçeleri nelerdir?
C) Amerikan mandası niçin tercih edilmiştir?
D) ABD ile İngiltere arasındaki siyasi rekabetin nedenleri nelerdir?

İşleyen Zeka Yayınları

7. 11 Kasım 1914'te İtilaf Devletlerine karşı savaş kararı alan Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nda aşağıdaki cephelerde mücadele vermiştir.

Bu bilgi ve haritadan hareketle;

- I. Çanakkale Cephesi'nde zafer kazanıldığına,
  - II. Ülke topraklarının korunmaya çalışıldığına,
  - III. Farklı cephelerde savaşlar yapıldığına
  - IV. Ülke sınırlarının dışında da savaşıldığına
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

A) I ve II

B) II ve III

C) I, II ve III

D) II, III ve IV

1.

Cemiyetin Adı ve Faaliyetleri	Wilson İlkeleri
<p>Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti: Doğu Anadolu'da bir Ermeni devleti kurulmasını engellemek, bölgedeki Türk varlığını korumak, bölgenin tarihsel ve kültürel bakımdan Türk yurdunun bütünlüğü içerisinde olduğunu kanıtlamak için kurulmuştur.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yenilen devletlerden savaş tazminatı ve toprak alınmayacak 2. Devletler arası ekonomik engeller kaldırılacak 3. Osmanlı Devleti'nin Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerine kesin egemenlik hakkı tanınacak; Türk olmayan milletlere de kendi kendini yönetme hakkı verilecek 4. Çanakkale Boğazı sürekli olarak bütün devletlerin gemilerine açık tutulacak

Bu bilgilerden hareketle Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyetinin Wilson İlkeleri'ndeki hangi maddeyi hukuki gerekçe olarak kullanabileceği söylenebilir?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

İşleyen Zeka Yayınları

2.

Mondros Ateşkes Antlaşması ile Osmanlı orduları terhis edilince ortaya çıkan askerî boşluk, halkın işgallere karşı kendiliğinden mücadele etme gerekliliğini doğurdu. Kuvayimilliyeli birlikleri adı verilen bu güçler, işgalci orduları yıpratmak ve yavaşlatmak için mücadele veriyorlardı. Halk tarafından kurulan bu kuvvetler işgalci güçlere karşı eylemler yapmaya başladı. Kuvayimilliyeli hareketinin kurtuluş savaşı açısından çok önemli bir anlamı vardır, hareket yurdun düşman işgalinden kurtarılmasında büyük rol oynamıştır. Kuvayimilliyeli hareketi, kurtuluş savaşı zamanında işgallerden kurtulmak isteyen Türk halkı tarafından gönüllük esasına dayanılarak meydana getirilmiştir. Önemli başarılar elde etmesine rağmen 24 Ekim 1920 tarihinde yapılan Gediz Muharebesi'nde Kuvayimilliyeli birliklerinin mağlup olması üzerine BMM'de Kuvayimilliyeli birliklerinin yetersizliği konusunda tartışmalar yaşandı. Yapılan tartışmalar sonunda düzenli ordunun kurulmasına karar verildi ve Kuvayimilliyeli birliklerinin de düzenli orduya katılmaları kararlaştırıldı.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Kuvayimilliyeli birlikleri için söylendiğinde yanlış olur?

- A) İşgallere karşı halkın tepkisi sonucu ortaya çıkmış gönüllü birliklerdir.
 B) Gediz Muharebesi'ndeki başarısızlık Kuvayimilliyeli'nin yetersizliği durumunu ortaya çıkarmıştır.
 C) Doğu Cephesi'nde Ermenilere karşı büyük başarılar elde etmişlerdir.
 D) BMM'de Kuvayimilliyeli birliklerinin düzenli orduya katılması kararı alınmıştır.